

DIGITOINNIN KOULUTUS- HANKKEET VASTAAVAT KANSALLISIIN OSAAJATARPEISIIN

Kati Saltiola

Ympärillä olevan yhteiskunnan digitalisoituessa huimaa vauhtia myös yritysten ja organisaatioiden tarve muuttaa analogiset aineistonsa digitaalisiksi on koko ajan kasvava. Historia halutaan saada talteen, säilyttää ja tarjota yhä useamman saataville ja käytettäväksi helposti. Jotta aineistot saataisiin digitoitua ja muutettua analogisista sähköisiksi laadukkaasti, monella toimialalla on tarve kouluttaa ammattitaitoisia työntekijöitä ja koulutuksen jatkuvuus olisi turvattava. Suomessa ei vielä ole tarjolla pysyvää ja jatkuvaa digitoitokoulutusta, vaan osaamista on hankittu oman käytännön työn ja esimerkiksi konferenssien kautta. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk haluaa olla mukana digitoinnin koulutuksen kehittämisessä yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa ja tarjota alan johtavaa koulutusta sekä laajentaa sitä myös toiselle asteelle ja jatkuvaan oppimiseen.

Digitoinnin tarve nousee yhteiskunnan kehityksestä

Digitointi tarkoittaa analogisen aineiston muuttamista sähköiseen muotoon. Näin aineistojen saatavuus, käytettävyys ja säilyvyys paranevat. Digitoitu aineisto säilytetään digitaalisella tallennusvälineellä, kuten tietokoneen kovalevyllä, tai muussa sähköisessä arkistossa. Digitoitavia aineistoja voivat olla esimerkiksi paperiset asiakirjat, lehdet, kartat, valokuvat, filmit, videot ja muut tallenteet. Digitointia voidaan toteuttaa esimerkiksi skannaamalla tai valokuvaamalla. (Hänninen 2019.)

Saltiola, K. 2024. Digitoinnin koulutushankkeet vastaavat kansallisiin osaa-
jatarpeisiin. Teoksessa Rajahonka, M. & Haapaniemi, H. (toim.) Luovia mene-
telmiä ja älykkäitä ratkaisuja. Digitaalisen talouden vahvuusajulkaisu 2023.
Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, 38–49. [https://urn.fi/URN:IS-
BN:978-952-344-568-0](https://urn.fi/URN:IS-BN:978-952-344-568-0)

Kuten Järn (2022) kuvaa Xamkin julkaisemassa Digiksi-oppaan artikkelissaan, digitoinnin hyödyt yhteiskunnalle ovat merkittävät. Digitointi parantaa aineistojen saatavuutta ja käytettävyyttä merkittävästi niin kansalais-, tutkija- kuin organisaatiotasolla. Kulttuuriperinnön digitointi ja yleinen digitalisaation kehitys tehostavat organisaatioiden toimintaprosesseja ja tuovat palveluita saavutettavammiksi. Digitointi auttaa myös aineistoja säilyvyydessä, kun aineisto on tallessa muussakin kuin analogisessa muodossa. Myös fyysisten tilojen tarve vähenee aineistojen siirtyessä yhä enemmän sähköisiksi. Digitoinnin osaamisen kehittäminen onkin erittäin tärkeää, jotta kaikki siihen ohjatut resurssit voidaan käyttää tehokkaasti. (Järn 2022.)

Digitaalisen kulttuuriperinnön pyöreä pöytä, joka on kirjasto-, arkisto- ja museosektorin (KAM-sektori) digitaalisen kulttuuriperinnön yhteistyöverkosto Suomessa, toteutti vuonna 2022 kyselyn digitaalisen kulttuuriperinnön kyvykkyyksistä. Digitaalisen kulttuuriperinnön pyöreä pöytä pyrki edistämään kulttuuriperintösektorin strategisen ja linjaavan tason yhteistyötä. Heidän toteuttamansa kysely kohdistui etenkin digitointiin, syntysähköisiin aineistoihin, digitaaliseen pitkäaikaissäilytykseen sekä tekoälyyn. Kyselyyn vastasi 43 henkilöä muun muassa museoista, kirjastoista, arkistoista ja korkeakouluista. Kyselyn tuloksissa ilmeni, että suurin osa vastaajista kokee, että heidän organisaationsa on vahva tietojen ja tietovarantojen osalta mutta osaamisessa on vielä kehitettävää. Tämä näkyi etenkin digitoinnin suunnitelmien ja toimivien digitointiprosessien puutteena. Vastaajat toivoivatkin yhteistyön lisäämistä, hyvien käytäntöjen jakamista sekä koulutuksen kehittämistä. Esiin nousi myös yhteinen tahtotila digitoinnin koordinaation parantamisesta koko kentän tasolla. Tämän turvaamiseksi nähtiin hyvänä toimintamallina verkostot ja yhteistyömallit sekä avoimuus, joka vahvistaa informaation leviämistä ja alan keskustelun lisääntymistä. (Frosterus ym. 2023.)

Valtioneuvoston Digikompassi-julkaisun mukaan digitalisaation tuoman kehityksen mukana on tunnistettu osaamisen pullonkaula nimenomaan digiosaamisessa. Vaikka ihmisten digitaaliset perustaidot ovatkin verrattain hyvät, erityisalojen digiosaamista tulisi vahvistaa. Tähän osaamistarpeeseen voidaan vastata nimenomaan esimerkiksi työelämälähtöisillä jatkuvan oppimisen ratkaisuilla. (Valtioneuvosto 2022.)

Digitalisaation kehityksen myötä digitoinnille on kysyntää, mutta samalla digitoinnin osaamistarve kasvaa, toteaa Ristolainen Digiksi-oppaan artikkelissaan (Ristolainen 2022). Xamkin digitoinnin koulutushankkeissa tehtiin useita kartoituksia, joissa selvitettiin, millainen koulutustarjonta di-

gitoinnin alalla on kansallisesti ja osittain myös kansainvälisesti. Suomessa digitoinnin koulutustarjontaa ei juurikaan ole ollut lukuun ottamatta muutamia jo toteutettuja alan koulutushankkeita Mikkeliissä sekä media-alan perustutkintoon kuuluvaa tutkinnon osaa (Tallennetuotannossa työskentely, 30 osp), jota ei kuitenkaan ole toteutettu kuin muutamassa ammatitopistossa. Kansainvälisistä koulutuksista lähin esimerkki löytyy Ruotsin Boråsista, jossa kirjastoalan maisteriopintoihin voi valita digitoinnin koulutussuuden (15 op). Alan koulutukselle sekä asiantuntijatasoon että digitoitintyön toteuttajan näkökulmista on siis kasvava tarve. (Ristolainen 2022.)

Digitointiprosessi on osaamista vaativa kokonaisuus

Xamkin Digitaalisen talouden vahvuusalan Digitaalisen tiedonhallinnan tutkimus- ja kehittämiskeskus Digitalia on yhteistyössä kumppaneiden kanssa kehittänyt uudenlaista työelämän tarpeisiin vastaavaa digitoinnin koulutusta ja kouluttanut uusia digitoinnin ammattilaisia. Samalla arkistotaloa ja Mikkeliä yhtenä Suomen arkistotalan keskittymänä on saatu tuotua tunnetummaksi kansallisesti ja jopa kansainvälisesti alan tapahtumissa sekä tiedottamalla koulutuksista ja hankkeista. Koulutusten taustalla on ollut kasvava tarve digitoitintalouden ammattilaisille muun muassa Kansallisarkiston massadigitoinnin toimintojen sijoittuessa Mikkeliin vuodesta 2020 alkaen. (Järn ym. 2021.)

Alan koulutuksen tarpeen merkitys korostuu etenkin, kun nostetaan esille laatukysymykset digitoinnin ympärillä. Digitoinnin laatukriteerit jo yksinään määrittelevät sen, että digitoinnin ammattilaisten tulee ymmärtää syvällisesti niin digitoinnin perustiedot ja -taidot kuin laajemmin koko mitattava digitointiprosessi aina sitä ohjaavista laeista ja ohjeista sekä suunnittelusta, aineiston valinnasta, siirroista ja kuljetuksista, digitoinnista, metatiedottamisesta ja sisällön tunnistuksesta laadunvarmistukseen, digitaaliseen arkistointiin ja aineiston käyttöön saattamiseen saakka. (Järn & Ristolainen 2022.)

Digitoinnin hankkeissa tehdyissä kartoituksissa ilmeni, että digitoinnin koulutuksille niin asiantuntijan kuin digitoitintyön toteuttajan näkökulmista on tarvetta. Harvoilla työntekijöillä on koulutusta nimenomaan digitoinnista, vaan työhön on päädytty esimerkiksi valokuvaus-, arkisto-, museo- tai kirjastokoulutustaustalla ja varsinaisen osaamisen digitoitintyöhön hankitaan talon sisäisellä perehdytyksellä tai konferenssien kautta. Työntekijöiden osaamista ja koulutusta ei voi liikaa korostaa, kun kyseessä ovat

digitointiprosessin laatu ja siitä tulevat hyödyt. Esimerkiksi virheet digitoinnissa voivat tuottaa ei-haluttuja lopputuloksia sekä aiheuttaa jatkossa ylimääräistä työtä ja kustannuksia. Ristolainen arvioikin artikkelissaan, että tarjolla olevan koulutuksen vähyys on voinut vaikuttaa siihen, että digitointityötä ei ehkä ole nähty omana ammattialanaan, joka vaatisi erityisosaamista. Ristolainen näkeekin tärkeänä koulutuksen kehittämisen, jotta digitointialan profiilia saataisiin nostettua ja digitointityön ymmärrystä, kiinnostavuutta ja arvostusta kasvatettua. (Ristolainen, 2022.)

Digitoinnin koulutuksia on kehitetty Xamkissa hankkeiden avulla

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk on kehittänyt jo viidettä vuotta digitoinnin koulutusta Suomessa. Koulutusta on kehitetty neljässä Etelä-Savon ELY-keskuksen rahoittamassa ESR-hankkeessa, ja sitä kehitetään parhaillaan vielä uuden hankkeen avulla.

Massadigitoinnin osaajakoulutuksen suunnitteluhankkeessa (1.11.2018–31.8.2019) varauduttiin Kansallisarkiston massadigitointikeskuksen positiiviseen sijoittumispäätökseen Mikkeliin suunnittelemalla koulutukset digitoijille ja digitoinnin asiantuntijoille sekä kartoittamalla työvoimatarvetta ja muun muassa opiskelijoiden valintakriteereitä ja toimeentuloa koulutuksen aikana. Päätös massadigitoinnin aloittamisesta Kalevankankaalla Mikkelissä saatiin keväällä 2020. Vuosien 2020 ja 2021 aikana Kansallisarkiston Mikkelin toimipisteessä aloitti yhteensä 17 massadigitoinnin työntekijää ja myös muissa alueen muistiorganisaatioissa oli kasvavaa työntekijätarvetta. Tämä vahvisti sen, että alan koulutuksen kehittämiseksi oli kasvava tarve ja koulutuksen toteuttaminen oli järkevä vaihtoehto. (Järn ym. 2021.)

Digitoinnin ammatillaiseksi -hankkeessa (1.9.2021–31.12.2021) toteutettiin koulutukset 38 opiskelijalle (digitoinnin asiantuntijat ja digitoijat). Koulutuksen käyneitä työllistyi muun muassa Kansallisarkiston massadigitoinnin toimintoihin, Kansalliskirjastolle, Suomen Elinkeinoelämän Keskusarkistolle sekä Sodan ja rauhan keskus Muistiin. Asiantuntijatason koulutus keskittyi muun muassa digitointityön jälkikäsittelyyn sekä aineiston validointityöhön, kun taas digitoijan koulutus tarjosi digitoijille käytännön digitointityön toteutuksen osaamista, työllistymisen tukemista sekä työharjoittelua alan organisaatioissa (kuva 1). Koulutushankkeen arvioinnissa nousi esiin, että koulutus on parantanut merkittävästi koulutukseen osallistuneiden osaamistasoa ja työllistymismahdollisuuksia sekä tarjonnut alan työnantajille osaavaa työvoimaa. Toiveena olikin, että koulutuksesta saataisiin jatkuvaa ja sitä kehitettäisiin edelleen. (Järn ym. 2021; Saltiola 2022.)

Digitoinnin ammatillaiseksi (digitoija) -koulutusmalli

TAVOITE	ENNEN KOULUTUSTA	KOULUTUKSEN AIKANA	KOULUTUKSEN JÄLKEEN
OPISKELIJA Ammatillinen kassa digitoijan työllistämiseksi ja työllistyminen	Motivaatio Kiinnostus digitoinkoulutukseen Lisätiedon hankkiminen Hakemus	Opiskelulupa Yksilöllinen opintopolku Verkko-opinnot Harjoittelu Digitointi harjoitteluympäristössä Itsenäinen opiskelu Työverkostojen rakentaminen Itsearviointi ja palaute	Lupauksen lunastus Osallistumistodistus Ammatillisen osaamisen ylläpito Työelämäverkostojen ylläpito Työnhaku
	TYÖELÄMÄ Osaavien digitoijien työllistäminen	Työllistymisen tukeminen Asiantuntijaluennot Harjoittelupaikka	Digitoinnin kehityssuunnat ja tulevaisuuden ennakointi Koulutuksen arviointiin osallistuminen
	TYÖELÄMÄPALVELUT	Työelämäpalvelut ja muut ohjauspalvelut Tukitoimet	Työllistymisen tukipalvelut
	KOULUTTAJA Kehittää digitoijan osaamista nykyisen ja tulevaisuuden tarpeisiin	Koulutuslupa Alan kehityksen seuraaminen Laadukkaan koulutuksen järjestäminen ja arviointi Ajantasaisen tiedon välittäminen Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen Koulutuksen markkinointi	Lupauksen lunastus Yhteistyöverkostojen ylläpitäminen Ennakointityö Palauteiden käsitteleminen ja itsearviointi Koulutuksen kehittäminen Tunnustaminen

Kuva 1. Digitoijan koulutuspolku opiskelijan, työelämän, työelämäpalveluiden ja kouluttajan näkökulmista (Järn ym. 2022).

Digitoinnin taitajaksi -hanke (1.1.–31.12.2022) luotiin edeltävässä hankkeessa nousseiden työelämätarpeiden pohjalta. Hankkeessa toteutettu koulutus tuki erityisesti asiakirjahallinnon työntekijöiden ja muiden työssään digitointosaaamista tarvitsevien digitaalisten taitojen ja digitoitintaitojen kehitystä. Työelämän tarpeista lähtevä koulutus keskittyi digitoitintyön suunnitteluun ja valmisteluun. Hankkeessa koulutettiin yhteensä noin 30 digitoinnin taitajaa ja koulutukset herättivät laajaa kiinnostusta niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin alan toimijoiden keskuudessa. Koulutus vahvisti digitoitintyön toteuttajien osaamista digitoitintyön suunnittelun, valmistelun ja projektinhallinnan näkökulmista sisältäen digikyvykkyiden ja alan kokonaisvaltaisen kehittämisen osa-alueita. Koulutuksessa kehitettiin työelämälähtöinen digitoitintyöprojektien toteuttajien koulutusmalli palvelemaan alan koulutuksen kehittämistä (kuva 2). (Saltioli 2022.) Koulutusten lisäksi Xamk ja Mikkelin kehitysyritys Miksei julkaisivat Xamk Kehittää -julkaisusarjassa joulukuussa 2022 ”Digiksi. Digitoitintyöprojektin suunnittelijan opas” -julkaisun, johon on viitattu jo aiemmin tässä artikkelissa. Opas kokoaa yhteen ajankohtaisen tiedon niin digitoitintyöprosessin eri vaiheista, digitoinnin hyödyistä yhteiskunnassa, digitoitintyöprojektien toteuttamisesta, laadunhallinnasta sekä alan muutoksista ja trendeistä. Oppaassa on käytännön case-esimerkkejä eri toimijoiden digitoitintyöprojekteista sekä muun muassa hankintoihin ja projektisuunnitelmiin liittyviä hyödyllisiä ohjeita ja lomakepohjia kaikille digitoitintyöprojekteja toteuttaville organisaatioille ja yrityksille. Oppaan tarkoitus on tuoda esille digitoitintyömonista eri toimijanäkökulmista (julkinen, yksityinen ja kolmas sektori) sekä avata näkökulmia digitoitintyöön ja tukea sen toteuttamista ja läpivientiä (Liikanen & Ristolainen 2022; Saltioli 2022.)

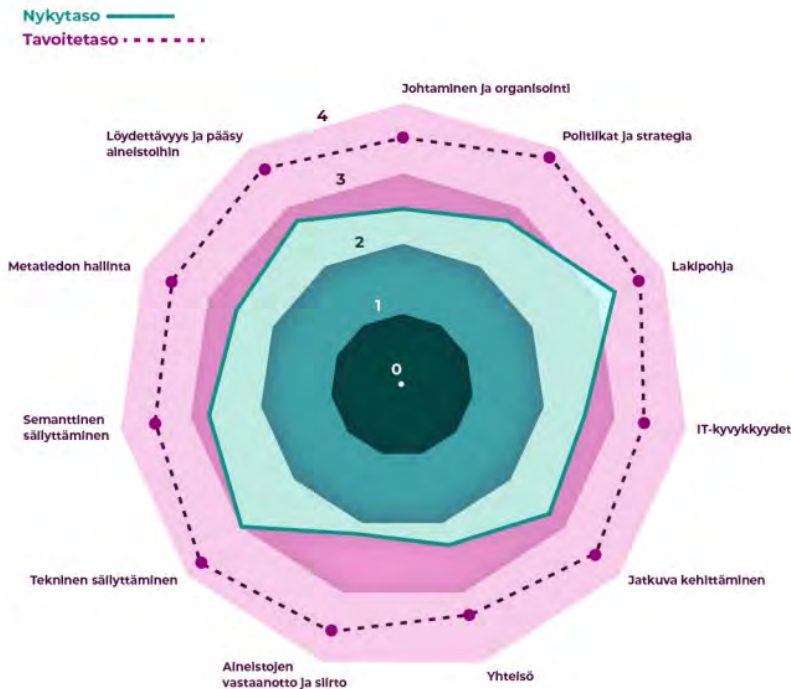
Digitoinnin taitajaksi 10 op

Työelämälähtöinen digitointiprojektien toteuttajien koulutusmalli

Kuva 2. Työelämälähtöinen digitointiprojektien toteuttajien koulutusmalli. Mallin ovat kehittäneet aiemman hankkeen mallinnuksia soveltaen Henna Ristolainen, Sari Järn ja Kati Saltiola (Xamk) (Saltiola 2022).

Digitointi uudistuu jatkuvasti teknologioiden, tekoälykehityksen sekä kehittyvien prosessien ja tutkimuskäytäntöjen muuttuessa. Digitoinnin koulutusten suunnittelussa nousi esiin tarve päivittää tämän päivän ja lähitulevaisuuden digitointiin liittyviä osaamisvaatimuksia sekä koota laaja yhteistyöverkosto, jonka voimin digitointialan koulutusta voidaan kehittää parhaiten vastaamaan työelämän tarpeita. (Saltiola 2022.) Näiden tarpeiden pohjalta toteutettiin Digitoinnin osaamiskartoitus -hanke kevään 2023 aikana (11.–30.4.2023). Hanketta rahoitti Etelä-Savon maakuntaliitto Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määräraha. Kartoituksen tuloksissa (kuva 3) korostui, että työnantajien olisi hyvä varmistaa ja vahvistaa henkilöstönsä digitointiosaamista koulutuksilla ja muilla kehittämistoimilla. Varsinkin metatietostandardien, tiedonhallinnan, sähköisen pitkäaikaissäilytyksen periaatteiden, standardien ja mallien sekä aineistojen saatavuuden hallinnan osaamisen tarve korostui. Myös muun muassa hallintoon, resursointiin, viestintään, edunvalvontaan, lainsäädäntöön ja vastuullisuuteen liittyvät seikat nousivat esille osaamistarpeissa. Selvitystyön avulla saatiin hyvin kartoitettua alueen yritysten ja organisaatioiden työntekijä- ja osaamistarpeita sekä tarvetta digitoinnin koulutukseen. Selvitystyö palvelee koko Suomen arkoalaa sekä digitointia toteuttavia muita toimijoita ja antaa lisätietoa tulevaisuuden kehittämistarpeista. Jatkossa koulutuspalveluiden tuottajien olisi hyvä toteuttaa työelämää palvelevia koulutuskokonaisuuksia digitoinnin osaamistarpeista lähtien. (Järn 2022.)

Kuva 3. Digitointiosaamisen nykytasot ja tavoitetasot Digitoinnin osaamiskartoituksen tuloksissa (Järn 2023).

Joustavat koulutus- ja työelämäpolut tulevaisuuden digitointiosaajille -hanke (JoDi, 1.5.2023–31.5.2025) on parhaillaan käynnissä, ja Xamk toteuttaa sitä yhdessä Kansallisarkiston ja Ammattiopisto Samiedun (Itä-Savon koulutuskuntayhtymä) kanssa. Hankkeessa on tarkoitus vakiinnuttaa digitointikoulutus, laajentaa sitä ammattilaisille suunnatun koulutuksen lisäksi toisen asteen koulutukseen sekä perustaa digitoinnin alumni- ja osaajaverkosto. Koulutus on aiempia hankkeita työelämälähtöisempi ja koulutuksen aikainen oppiminen tapahtuu valtaosin työssäoppimisena digitointia toteuttavissa organisaatioissa. Hankkeen tavoitteena on edistää työllistymistä ja tarjota osaamista kehittämällä ketterä työelämälähtöinen digitoinnin koulutusratkaisu sekä toiselle koulutusasteelle että korkeakoulutasolle. Hanke vastaa digitoinnin kasvaviin osaamis- ja perehdytystarpeisiin yrityksissä, kunnissa ja hyvinvointialueilla sekä KAM-sektorilla. Hankkeen avulla saadaan tuettua digitointikoulutuksen jatkuvuutta, edistettyä massadigitointitoimintojen laajentamista Etelä-Savon alueella sekä vahvistettua Memory Campuksen toimintaa. JoDi-hanketta rahoittaa Etelä-Savon ELY-keskus Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennuspolitiikan ohjelmasta. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu 2023.)

Xamk on kouluttanut digitoinnin koulutushankkeissa jo noin 70 uutta alan osaajaa, ja koulutukset ovat herättäneet kiinnostusta alan toimijoissa ympäri Suomea ja kansainvälisesti. Koulutuksiin osallistuttiin Mikkelin seudulla ja laajemmalti muualla Suomessa sijaitsevista kunnista, museoista ja arkistoista. Koulutuksissa painotettiin digitointiprojektien suunnittelun, valmistelun ja projektinhallinnan lisäksi työntekijöiden digikyvykkyyden ja digitoinnin ymmärryksen kehittymistä, mikä edesauttaa toimialan kokonaisvaltaista kehittämistä ja mahdollistaa organisaatioiden ja yritysten digitaalisten palveluiden kehittämisen. Meneillään olevassa JoDi-hankkeessa on tarkoitus kouluttaa vielä 40 uutta digitoinnin kehittäjää ja 20 digitoinnin osaajaa.

Koulutukset ovat osa Memory Campus -ekosysteemin toimintaa

Digitoinnin koulutusten suunnittelu ja kehittäminen ovat osa Mikkelin kaupungin omistamaa ja Xamkin koordinoimaa Memory Campus -ekosysteemiä (Kuva 4). Memory Campuksen toimintaa suunnitellaan, kehitetään ja toteutetaan Xamkin Digitalia-tutkimusyksikössä. (Saltiola 2023.)

Kuva 4. Tiedonhallinnan, sähköisen arkistoinnin ja digitoinnin osaamisen kehittäminen on tärkeä osa Memory Campus -ekosysteemin toimintaa (Saltiola 2023).

Memory Campuksen tarkoituksena on tukea ja palvella KAM-sektorin sekä tiedonhallinnan alan toimijoita, yrityksiä, organisaatioita, tutkimusta ja kehittämistyötä sekä koulutusta niin Mikkelin ja Etelä-Savon alueella kuin koko Suomessa. Lisäksi Xamk on alkanut suunnitella uutta digitaalista tiedonhallinnan tutkimus- ja kehitysympäristöä, Memory Labia, joka vahvistaa omalta osaltaan digitoinnin osaamisen, koulutuksen ja menetelmien kehittämisen jatkuvuutta alan muun menetelmäosaamisen kehittämisen ja testausympäristötoiminnan lisäksi. (Saltiola 2022.) Memory Labin käytännön toiminta on jo aloitettu kehittämishankkeiden muodossa.

Digitointikoulutus jatkuvan oppimisen kehittämisen aallonharjalla

Kansallisessa korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategiassa todetaan, että ”korkeakoulujen yhteinen tahto uudistua ja uudistaa yhteiskuntaa jatkuvan oppimisen ratkaisuille on kansallisen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategian keskeinen lähtökohta”. Strategiassa yhtenä tavoitteilana on, että korkeakoulut tarjoaisivat työelämälähtöisiä ja työelämän kanssa yhdessä tuotettuja jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia. Myös jatkuvan oppimisen ja TKI-toiminnan kytkeminen yhteen vahvistaa koulutuksen ja työelämän yhteistyötä sekä TKI-toiminnan vaikuttavuutta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2022.) Etelä-Savossa juuri valmistuneessa Etelä-Savon TKI-tiekartassa yhtenä tavoitteena on kehittää maakunnan jatkuvan oppimisen monipuolisia muotoja ja vahvistaa pitkäjänteisesti maakunnan oppimis- ja tutkimusympäristöjä niin korkeakouluissa kuin toisen asteen koulutuksissa (Etelä-Savon maakuntaliitto & MDI 2023).

Digitoinnin koulutusten kehittämisen avulla voimme tarjota jatkuvaa oppimista tukevia koulutus- ja työelämäpolkuja digitointiin sekä ottaa käyttöön digitoinnin osaamismerkkit osaamisen tunnistamisen välineenä koulutuksessa ja työelämässä. Xamk kehittää yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa avoimesti julkaistavia digitoinnin toteutuksen ja kehittämisen opetusmateriaaleja sekä työelämälähtöisen ohjausmallin digitoinnin harjoitteluun. Jatkovaa oppimista tukemaan perustetaan digitoinnin osaaja- ja alumniverkosto, joka kokoaa yhteen kaikki digitoinnin osaajat ja alumnit kehittämään digitointiosaamista työnantajien, yritysten ja organisaatioiden kanssa yhteistyössä. Verkostossa voidaan jakaa hyviä käytänteitä, osaamista ja tietoa sekä verkostoitua myös kansainvälisesti rakentaen samalla kansainvälistä yhteistyötä. Hankkeessa otetaan käyttöön digitoinnin osaamismerkkit osaamisen tunnistamisen vä-

lineenä. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu 2023.) Osaamismerkijärjestelmä on valtakunnallinen malli opiskelijan osaamisen ja taitojen tunnistamiseen ja tunnustamiseen jatkuvassa oppimisessa Suomessa. Osaamismerkit ovat myös osa laajempaa eurooppalaista kehittämistyötä. Ne ovat konkreettisia sähköisiä todisteita jonkin osaamisalueen osaamisesta. (Brauer 2022.)

Digitoinnin koulutuksen jatkuvuuden turvaaminen edesauttaa Etelä-Savon aluekehitystä, tuo uusia työpaikkoja ja yrityksiä Etelä-Savoon sekä vahvistaa Memory Campus -ekosysteemin ja koko alueen statusta arkistoalan keskittymänä. Digitoinnin koulutusten toivotaan myös nostavan Memory Lab -tutkimusympäristön houkuttelevuutta yritysten keskuudessa ja tukevan uuden palvelutuotannon syntymistä. Memory Campus haluaa yhdessä kumppaneidensa kanssa olla maan johtava työelämälähtöisen digitointikoulutuksen kehittäjä ja vahvistaa Etelä-Savon asemaa digitoinnin osaamisen keskittymänä.

LÄHTEET

Etelä-Savon maakuntaliitto & MDI. 2023. Etelä-Savon TKI-tiekartta 2030. Askelmerkit tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kasvulle Etelä-Savossa. Mikkeli: Etelä-Savon maakuntaliitto.

Brauer, S. 2022. Osuvat taidot -käsikirja: opas valtakunnallisen osaamismerkkijärjestelmän kehittämiseen, 9-13. Oulu: Oulun ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022061045576> [viitattu 6.10.2023].

Frosterus, M., Koivunen, K., Lappalainen, M., Malinen, I., & Vahtola, A. 2023. Digitaalisen kulttuuriperinnön kyvykkyydet –raportti vuoden 2022 kyselyn tuloksista. Saatavissa: <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/186588/DKPP-kyvykkyysryhma%CC%88n%20raportti%202022.pdf?sequence=1> [viitattu 11.9.2023].

Hänninen, T. 2019. Digitointiopas. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-184-2> [viitattu 20.9.2023].

Järn, S. 2022. Digitoinnin hyödyt yhteiskunnalle, organisaatiolle ja yksilölle. Digiksi. Digitointiprojektin suunnittelijan ja toteuttajan opas, 8-10. Xamk kehittää 207. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-501-7> [viitattu 5.10.2023].

Järn, S. & Ristolainen, H. 2022. Digitoinnin hyödyt yhteiskunnalle, organisaatiolle ja yksilölle. Digiksi. Digitointiprojektin suunnittelijan ja toteuttajan opas, 28-31. Xamk kehittää 207. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-501-7> [viitattu 6.10.2023].

Järn, S. 2023. Digitoinnin osaamiskartoitus. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/wp-content/uploads/2023/04/digitoinnin-osaamiskartoitus.pdf> [viitattu 11.9.2023].

Järn, S., Ristolainen, H. & Saltiola, K. 2021. Digitoinnin ammatillaiseksi kouluttautumalla. Faili, 4/2021, 18-20. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022012510089> [viitattu 11.9.2023].

Järn, S., Ristolainen, H. & Saltiola, K. 2022. Digitoinnin taitojen opetusmateriaali, osa 9: Koulutusmalli ja oheiskirjallisuus. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Avointen oppimateriaalien kirjasto. Saatavissa: https://urn.fi/urn:nbn:fi:oyerfi-202209_00025058_9 [viitattu 11.9.2023].

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. 2023. Joustavat koulutus- ja työelämäpolut tulevaisuuden digitointiosaajille. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/tutkimus-ja-kehitys/jodi-hanke/> [viitattu 14.9.2023].

Liikanen, E. & Ristolainen, H. (toim.). 2022. Digiksi. Digitointiprojektin suunnittelijan ja toteuttajan opas. Xamk kehittää 207. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-501-7> [viitattu 6.9.2023].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2022. Maailman osaavimman ja sivistyneimmän kansan kotimaaksi. Kansallinen korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia 2030. Saatavissa: https://okm.fi/documents/1410845/4392480/Kansallinen+korkeakoulujen+jatkuvan+oppimisen+strategia_1.0.pdf/22fd6ebf-1a3a-cdf3-b14d-4aa32bf2aaf0/Kansallinen+korkeakoulujen+jatkuvan+oppimisen+strategia_1.0.pdf?t=1670581872127 [viitattu 14.9.2023].

Ristolainen, H. 2022. Digitoinnin hyödyt yhteiskunnalle, organisaatiolle ja yksilölle. Digiksi. Digitointiprojektin suunnittelijan ja toteuttajan opas, 45–46. Xamk kehittää 207. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-501-7> [viitattu 6.10.2023].

Saltiola, K. 2022. Uusia tuulia digitoinnin koulutuksen kehittämisestä Xamkissa. Faili 4/2022, 14–16. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022121270738> [viitattu 11.9.2023].

Saltiola, K. 2023. Kennostomalli Memory Campus -ekosysteemin kehittämisessä. READ 2/2023. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk. Saatavissa: <https://read.xamk.fi/2023/digitaalinen-talous/kennostomalli-memory-campus-ekosysteemin-kehittamisessa/> [viitattu 11.9.2023].

Valtioneuvosto. 2022. Valtioneuvoston selonteko: Digitaalinen kompassi. Valtioneuvoston julkaisuja 2022:65. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-906-9> [viitattu 11.9.2023].